

Stanisław Rymar

Trzecie Europejskie Forum Prawnicze

Palestra 50/9-10(573-574), 172-173

2005

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

większą dostępność do tych zawodów przy utrzymaniu wiodącej roli prawniczych samorządów zawodowych w procesie naboru i szkolenia, jak również przez realizację idei kształcenia ustawicznego prawników”.

Anna Machnikowska

Trzecie Europejskie Forum Prawnicze

Organizowane co dwa lata spotkanie europejskich prawników wydaje się mieć coraz większe znaczenie dla lepszej harmonizacji stale i bardzo dynamicznie rozwijającego się prawa europejskiego (nie tylko prawa Unii Europejskiej, ale także i w innych zakresach, a w szczególności prawa związanego z prawami człowieka).

Poprzednie Forum miało miejsce w Atenach, kolejne zostały już zapowiedziane – w Wiedniu 3–5 maja 2007 r. oraz w 2009 r. na Węgrzech (wskazując na tę drugą lokalizację – kongresu, trudno nie wspomnieć o refleksji, jaka nasuwa się przy obserwacji wydarzeń w zakresie prawa i instytucji europejskich. Porównując osiągnięcia i aktywność innych nowych członków Unii Europejskiej, a szczególnie Węgrów, można dojść do wniosku, że Polska nie w pełni wykorzystuje swoją pozycję, jako największego z nowo przyjętych państwa. Węgry wysunęły także swoich kandydatów na wiceprezesa CCBE i na stanowisko Komisarza Praw Człowieka Unii, mimo że na obie te funkcje kandydują Polacy).

Forum 2005 miało miejsce w Genewie w dniach 7–9 września. W ceremonii otwarcia wzięło udział wiele wybitnych przedstawicieli rządów z trzema ministrami sprawiedliwości – Szwajcarii, Węgier i Rumunii, prezesem Naczelnej Rady Adwokackiej Szwajcarskiej, profesorami prawa i in.

Tematyka wykładów i dyskusji była bardzo bogata. Forum podzielone było na trzy główne tematy:

- odpowiedzialność organów korporacyjnych i nadzorczych w Europie,
- rozwój wspólnego, europejskiego prawa postępowania cywilnego,
- koordynacja ochrony praw człowieka w Europie.

W ramach pierwszego tematu rozważano wszelkie aspekty odpowiedzialności wszystkich związanych z działalnością gospodarczą osób fizycznych i prawnych (właścicieli akcji, udziałów, członków zarządów, rad nadzorczych i audytorów), łącznie z analizowaniem skuteczności pozwów odszkodowawczych przeciw tym osobom.

Drugi temat był poświęcony bardzo szybko rozwijającemu się w Europie prawu postępowania cywilnego, począwszy od konwencji Brukselskiej z 1968 r., poprzez Regulacje „Bruksela I” i „Bruksela II” do dalszych uzgodnień, których wejścia w życie należy oczekiwać wkrótce.

Trzeci wreszcie temat, cieszący się zresztą największym zainteresowaniem uczestników Forum, obejmował prawa i wolności obywatelskie stanowiące, jak podkreślali wykładowcy, rdzeń europejskiego prawnego dziedzictwa. Przedmiotem uwagi była w szczególności Europejska Konwencja Praw Człowieka i orzecznictwo Trybunału w Strasburgu. Szczególnie interesujące były rozważania na temat związków pomiędzy narodowym a europejskim orzecznictwem, kompetencjami sądów i trybunałów konstytucyjnych poszczególnych państw, a także podobieństwa i różnice pomiędzy Trybunałem w Strasburgu a Sądem w Luksemburgu.

Bardzo interesująca była m.in. wymiana poglądów pomiędzy Prezesami tych Sądów.

Wśród wielu wybitnych uczestników tego panelu należy wymienić w szczególności Prezesa Niemieckiego Sądu Konstytucyjnego prof. Hansa-Jürgena Papiera, Prezydenta Międzynarodowego Czerwonego Krzyża – dr. Jakoba Kellenbergera, a także sędziego Trybunału Konstytucyjnego prof. dr. Mirosława Wyrzykowskiego. Prof. Mirosław Wyrzykowski zanalizował polskie orzecznictwo w zakresie ochrony praw człowieka, podkreślając rolę Trybunału Konstytucyjnego w kształtowaniu prawa. Miłym i z naszego punktu widzenia godnym odnotowania jest fakt podkreślenia przez wykładawcę roli polskiej adwokatury w upowszechnianiu ochrony praw człowieka. Wystąpienie prof. M. Wyrzykowskiego spotkało się z bardzo dobrym przyjęciem przez słuchaczy.

W kongresie brało udział tylko czworo Polaków na blisko 700 uczestników, co z kolei trzeba odnotować z żalem.

Stanisław Rymar

Konferencja naukowa „Karno-polityczne koncepcje Profesora Juliusza Makarewicza – wczoraj i dziś (w 50. rocznicę śmierci)” – Lublin – Kazimierz Dolny 26–28 września 2005 r.

Organizatorami konferencji poświęconej postaci wybitnego polskiego karnisty – Juliusza Makarewicza był Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk, Wydział Prawa i Administracji UMCS w Lublinie oraz Lubelskie Towarzystwo Naukowe. W obradach wzięło udział wielu przedstawicieli nauk prawno-karnych oraz praktyków prawa. Główny ciężar przygotowania przedsięwzięcia wzięła na siebie Katedra Postępowania Karnego UMCS kierowana przez prof. Edwarda Skrętowicza. Sesja była dobrą okazją do przypomnienia dorobku i poglądów głównego twórcy kodeksu karnego z 1932 r., a więc kodeksu, który obrósł legendą. Organizatorzy zapowiedzieli, że w niedalekiej przyszłości materiały z obrad ukażą się drukiem.

Konferencja rozpoczęła się 26 września 2005 r. w siedzibie Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, a otwarcia jej dokonał prof. Edward Skrętowicz (UMCS), który powitał wszystkich zebranych. Następnie przewodniczący Komitetu Nauk Prawnych PAN prof. Stanisław Waltoś nakreślił cel konferencji. Jako przedstawiciel WPIA UMCS przemówił dziekan prof. Antoni Pieniążek, który zauważył, że „wybór tematu to swoisty hołd złożony Profesorowi Makarewiczowi”. Hołdem takim był też pierwszy referat wygłoszony przez prof. Waltosia, a poświęcony sztuce kodyfikacji. Już na wstępie Referent zaznaczył, że kodeks karny z 1932 r., to „dzieło sztuki kodyfikacyjnej”, w którego powstaniu największy udział miał Makarewicz, ale nie był to jego twór autorski i nie można zapominać o aktywnym udziale w pracach nad kodeksem innych karnistów, w tym przede wszystkim Wacława Makowskiego. Drugi referat, o założeniach odpowiedzialności karnej za podżeganie i pomocnictwo w świetle poglądów Juliusza Makarewicza, wygłosił prof. Tadeusz Bojarski (UMCS). Po obradach kierowanych przez prof. Zbigniewa Sobolewskiego (URz), konferencja przeniosła się do Kazimierza nad Wisłą.

Drugiego dnia obrady podzielono na część poranną i popołudniową. Sesję poranną otworzył referat I prezesa Sądu Najwyższego prof. Lecha Gardockiego (UW). Były to reflek-